

เสียง...

รถด่วนขบวนเก๋ญี่ปุ่น

อาทิตย์ นิ่มนวล
สำนักพิมพ์ภาษาและวัฒนธรรม อ.ส.ท.

ถ้าพูดถึงการคมนาคมในบ้านเราโดยเฉพาะกรุงเทพมหานครแล้วละก็ เชื่อว่า 100% จะต้องทำหน้าที่เอื้ออำนวยสุดชีวิตเท่าที่จะทำได้ เพราะตำแหน่งเมืองรถติดระดับต้นๆ ของโลกไม่ได้ได้มาเพราะโชคช่วยนะจ๊ะ ทั่วๆ ที่ก็มีทั้งรถไฟฟ้าบนดิน ใต้ดิน รถเมล์ เรือมอเตอร์ไซค์รับจ้าง ฯลฯ ก็ยังรู้สึกว่ล้าบากอยู่ดี แถมบางวันแจ๊คพอดแตก รถไฟฟ้าซึ่งเป็นทางออกสำหรับคนที่ต้องการความเร็วต้นเสียขึ้นมาซะอีก...เรียกว่าชีวิตแทบจะดับวูบเลยก็ว่าได้ และแน่นอนว่าหลายๆ คนที่เคยได้ไปเที่ยวที่ญี่ปุ่นคงอดเปรียบเทียบกับไม่ได้ว่า การคมนาคมขนส่งของประเทศเขานี้มันช่างได้อย่างใจจริงๆ บริการหนึ่งที่อยากขอพูดถึงเพื่อเป็นการอวยยศวยลาภก็คือ รถไฟหัวกระสุนหรือชิงกันเซน (新幹線) นั่นเอง เป็นรถไฟความเร็วสูงที่ติดอันดับความเร็วและความปลอดภัยระดับท็อปของโลก ฟังแค่นี้ก็อยากจะลองนั่งดูสักครั้งแล้ว

ชิงกันเซนในประเทศญี่ปุ่นมีมาตั้งแต่ปี 1964 สายแรกที่เปิดให้บริการคือ ชิงกันเซนโทไกโด วิ่งตั้งแต่สถานีโตเกียว ผ่านนางาโยาไปจนถึงสถานีชินโอซาก้า ด้วยความเร็ว 240-320 กิโลเมตรต่อชั่วโมง แต่เดิมมีวัตถุประสงค์เพื่อกระจายความเจริญและขยายการเติบโต

ทางเศรษฐกิจไปสู่ภูมิภาคต่าง ๆ โดยมีโตเกียวเป็นจุดศูนย์กลาง ปัจจุบันนี้ก็มีสายต่างๆ เกิดขึ้นมากมาย เชื่อมต่อทุกภูมิภาคเข้าหากัน และใช้เพื่อการคมนาคมขนส่งมากขึ้น กระทั่งเกาะฮอกไกโดก็สามารถนั่งชิงกันเซนจากโตเกียวไปได้แล้วนะ ดิงามมากจริงๆ

...จำได้ว่าครั้งแรกที่คิดจะไปเที่ยวญี่ปุ่นก็มีชิงกันเซนนี้แหละ เป็นภารกิจหนึ่งที่ต้องขอลองสักครั้ง แต่กินะ ของดี ของเด่น ก็ต้องแลกมาด้วยราคาค่าขงวดที่ไม่ธรรมดา เพราะแต่ละเที่ยวคือพันเยนบวกๆ ไปจนระดับหมื่นๆ เยนเลย ซ็อกสิครับจะรออะไร (คำนวณเป็นเงินไทยแล้วแบบว่า ซ่าฉั่นเถอะ) แต่แล้วโชคชะตาก็พาให้เรามาพบกัน เราใช้บริการบัตรแบ่ง JR Pass ซึ่งสามารถใช้บริการชิงกันเซนได้ด้วย ! ได้ความดั่งนั้นเลยจัดทริปข้ามจังหวัดข้ามภูมิภาคกันซะเลยเพื่อความคุ้ม ณ ตอนนั้นคือต้องนั่งจากภูมิภาคคันไซ (โอซาก้า) ไปจบที่ภูมิภาคคันโต (โตเกียว) ชานชาลาของชิงกันเซนจะแยกออกจากรถไฟขบวนปกติ เป็นโถงใหญ่ๆ กว้างๆ นำตื่นตื่น ไร่เราก็อยากจะรู้ันรู้หนาวว่า มันจะเร็วสักแค่ไหน พอถึงเวลาที่รถไฟโกล้อมาถึง คุณจะไดยินเสียงวิ่งดั่งสนั่น ดังแบบลีมโลกไปเลยจ้า คันที่วิ่งมาจอดที่สถานียังไม่พีคเท่าไร ต้องคันที่วิ่งผ่านสถานีไปสิ ทั้งเร็ว ทั้งแรง ทั้งๆ ที่ขบวนยาวพอสมควร

แต่ผ่านหน้าเราไปแบบเสี้ยววินาที นี่ยังแอบคิด
อยู่เลยว่าถ้ามีอะไรไปขวางจะเกิดอะไรขึ้น คง
ไม่เหลือซากแน่ๆ

ภายในชิ่งกันเซนก็หรูหรา กว้างขวาง
และสะอาดสะอ้าน เวลารถมาจอดที่สถานี
ปลายทาง จะมีกลุ่มพนักงานใส่ชุดสีชมพูสดใส
มายืนรอเหมือนจะทำอะไรสักอย่าง แล้วพอรถ
มาจอด พนักงานเหล่านี้ก็จะกระโดดเข้าไปทำความสะอาด
สะอาดภายในตู้ด้วยความรวดเร็ว ที่สำคัญคือ
สามารถกินอาหารบนรถได้ด้วย บางคนกินชนิด
ที่เรียกว่าจัดเต็มเหมือนนั่งอยู่ในร้านอาหารเลย
ก็ว่าได้ ของคาวหวาน แห่งเยือก มาครบ 5 หมู
แล้วเราจะน้อยหน้าได้ยังไง ขณะที่รถวิ่งไป
สาบานได้ว่าแทบไม่รู้สึกรถึงความเร็วของมันเลย
แต่ก็แอบสังเกตจากหยดน้ำเวลามีฝนหรืออะไร
มาเกาะที่กระจก หยดน้ำพวกนี้จะไม่ไหลไปตาม
แรงลมเป็นเส้นแนวนอน เร็วไม่เร็วก็ลองจินตนาการดูด้วยกัน

อีกสิ่งที่สำคัญสำหรับการใช้บริการชิ่งกันเซนก็คือ ตู้โดยสาร
แต่ละตู้จะมีทั้งแบบต้องจองที่นั่งกับแบบตาดีได้ตาร้ายเสีย เราจำเป็นต้อง
ต้องสังเกตป้ายไฟวิ่งหรือข่างๆ ประตูลูกว่าตู้ไหนๆ เป็นแบบไหนจริงๆ
แล้วก็สังเกตได้ตั้งแต่ตอนเข้าแถวรอขึ้นรถแล้ว เพราะที่พื้นชานชาลา
จะมีการขีดสีตีเส้นเป็นสัญลักษณ์บอกว่าคิวที่เราอยู่นี้จะเป็นตู้
โดยสารแบบไหน เพราะถ้าเผื่อไปนั่งตู้ที่ต้องจองก่อนเข้ารับรองว่า
อับอาย และงามหน้าสุดๆ (จะบอกว่าเคยด้วยนะ แต่คนญี่ปุ่นไม่ได้
มาหวีดใส่แรงๆ ร้ายๆ แบบในละคร แต่จะมาถามแบบให้เรารู้สึกอวย
ไปเองว่า “นี่ใช่ที่นั่งหมายเลขนี้หรือเปล่า” พร้อมกับยื่นโพลีให้ ก็เป็น
อันชัดเจนว่าแก่นั่งทับที่ฉันจ้า นั่นเอง) แล้วตู้แบบที่ไม่ต้องจองนี้ก็เต็ม
ไว้มากนะทำเป็นเล่นไป ซ้ำหมดอดนั่ง ต้องไปยืนแถวอยู่ตามที่ต่างๆ
ให้ดูเกาะกะชอบกอล

นอกจากเรื่องที่นั่งแล้ว ยังมีเรื่องว่า ชิ่งกันเซนแต่ละคันไม่ได้
เร็วทุกคัน หมายถึงว่ารถแต่ละคันจะจอดตามสถานีต่างๆ ไม่เหมือน
กัน คันไหนที่เร็วแบบโคตรเร็ว ก็จะจอดน้อยสถานีมาก อย่างถ้าตลอด
สายมี 10 สถานี ก็จะจอดแค่ 4 อะไรแบบนี้ แล้วก็อีกเช่นเคย ณ จุด
ที่ต้องแข่งกับเวลา ซ้ำพเจ้าก็ได้พบกับ “ชิ่งกันเซนหวานเย็น” เข้า ตอน
นั้นเด็กแล้ว แล้วจำเป็นต้องไปให้ถึงที่พักที่โตเกียวภายในเที่ยงคืน นี่
4 ทุ่มก็แล้ว 5 ทุ่มก็แล้ว เหมือนจะไปไม่ถึงไหนเลย เพราะรถจอดทุก
สถานี คือต่อให้ไม่ได้จอดที่แบบรถไปปกติ ก็ถือว่าเข้าอยู่ดีสำหรับเส้น
ทางไกลขนาดนี้ บวกกับความชินชิ่งกันเซน แล้วเที่ยงคืนรถไปปกติ
ก็จะหมดแล้วด้วย นาที่นั่นไม่มีรถยนต์แล้ว ลุ้นแบบนาที่ตอนาที่ พอรถ
จอดเท่านั้นแหละ พุ่งออกไปจากชานชาลาแทบไม่ทัน (แล้วชานชาลา
กว้างใหญ่ด้วยนะ ทางก็ไม่ชินอีก โอย...) แต่ก็จบลงด้วยดี ไม่มีใคร
บาดเจ็บ

ขอบคุณภาพประกอบจาก

- ▶ By Rsa - Own work, CC BY-SA 3.0, <https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=22247021>
- ▶ <https://www.japantimes.co.jp/news/2017/03/14/national/nozomi-shinkansen-marks-25-years-vital-transport-artery/#.W1VXZNizZQI>

Small Tips

เนื่องจากชิ่งกันเซนไม่ได้มีอยู่ทุกสถานีเหมือนรถไฟปกติ
แล้วจะรู้ได้ยังไงว่าสถานีไหนมีชิ่งกันเซนให้หนึ่ง ให้สังเกตที่ชื่อสถานี
นะครับ สถานีไหนที่ชื่อขึ้นต้นด้วย “ชิน-” แปลว่าสถานีนั้นมี
ชิ่งกันเซนวิ่งผ่าน สามารถไปใช้บริการได้ และถ้าพูดถึงเรื่องความ
ตรงต่อเวลา ปี 2014 ทาง JR Central ได้รายงานการดีเลย์เฉลี่ย
ของชิ่งกันเซนจากตารางเวลาปกติต่อรถ 1 ขบวนว่าอยู่ที่ 54 วินาที
เวลานี้คือรวมสาเหตุต่างๆ ที่ควบคุมไม่ได้ เช่น ภัยพิบัติทาง
ธรรมชาติ แล้วด้วยนะ นอกจากนั้นยังไม่เคยเกิดอุบัติเหตุเลย
แม้แต่ครั้งเดียว จนเมื่อครั้งเกิดแผ่นดินไหวรุนแรงทางแถบตะวันออกในปี 2011 ระบบหยุดวิ่งอัตโนมัติของรถไฟก็ทำงาน ทำให้รถ
สามารถหยุดวิ่งได้อย่างปลอดภัย